

PREZES REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ W LUBLINIE

20-027 Lublin, ul. Karłowicza 4 IX p., tel. (081) 467 91 27

Lublin, 13 marca 2023 r.

RIO.V.070.11.2023

Pan Paweł Gospodarek
Z-ca Wójta Gminy Wólka
gmina@wolka.pl
(*drogą elektroniczną*)

Szanowny Panie Wójcie

W odpowiedzi na Pana wniosek, przesłany do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie 15 lutego br., o udzielenie wyjaśnień co do zasadności wydatkowania środków publicznych z budżetu gminy na zadania polegające na oczyszczeniu koryta cieku wodnego (rowu melioracyjnego) uprzejmie informuję.

Kwestie utrzymania rowów melioracyjnych, reguluje art. 205 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne (Dz. U. z 2022 r. poz. 2625 z późn. zm.) – dalej jako u.p.w. - utrzymywanie urządzeń melioracji wodnych należy do zainteresowanych właścicieli gruntów, a jeżeli urządzenia te są objęte działalnością spółki wodnej działającej na terenie gminy lub związku spółek wodnych, w którym jest zrzeszona spółka wodna działająca na terenie gminy – do tej spółki lub tego związku spółek wodnych. Zgodnie natomiast z art. 206 u.p.w. jeżeli obowiązek, o którym mowa w art. 205 u.p.w., nie jest wykonywany, właściwy organ Wód Polskich ustala, w drodze decyzji, proporcjonalnie do odnoszonych korzyści przez właścicieli gruntów, szczegółowe zakresy i terminy jego wykonywania. Stosownie zaś do art. 335 ust. 1 u.p.w., kontrole stanu urządzeń wodnych przeprowadzają wyznaczeni pracownicy przez PGW WP i są upoważnieni do nakładania grzywien w drodze mandatu karnego (art 336 ust. 1 pkt. 9 u.p.w.).

Zgodnie z art. 216 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r., poz. 1634 z późn. zm.), wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego są przeznaczone na realizację zadań określonych w odrębnych przepisach, w szczególności na zadania własne j.s.t. Ustawa o finansach publicznych w art. 44 stanowi, że wydatki publiczne powinny być dokonywane w sposób celowy i oszczędny, z zachowaniem zasad uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów, optymalnego doboru metod i środków służących osiągnięciu założonych celów. W tym aspekcie ocena zgodności z prawem wydatku budżetowego musi zostać oceniona poprzez pryzmat zadań własnych określonych przepisami prawa.

Z przepisów ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. 2023 r. poz. 40), wynika, że do zakresu działania gminy należą wszystkie sprawy publiczne o znaczeniu lokalnym, niezastrzeżone ustawami na rzecz innych podmiotów. Katalog zadań własnych gminy zawiera art. 7 ustawy o samorządzie gminnym.

Mając powyższe na uwadze, w opinii Izby, ze stanu faktycznego przedstawionego we wniosku wynika, iż gmina nie powinna finansować utrzymania urządzeń wodnych (rowów melioracyjnych) należących do podmiotów prywatnych.

Finansowanie urządzeń melioracji wodnej na gruntach niewchodzących w skład zasobu mienia komunalnego, nie jest bowiem zadaniem własnym gminy i tym samym gmina nie powinna ponosić kosztów związanych z ich należytym utrzymaniem. Tym bardziej, iż jak wynika z Pana pisma, nie została wyczerpana droga administracyjna w celu wyegzekwowania przez właściwy organ (Wody Polskie) od właścicieli gruntów, na których znajduje się koryto cieków (rowów melioracyjnych) obowiązku jego utrzymywania w dobrym stanie technicznym.

W ocenie tutejszej Izby ewentualna interwencja gminy w zakresie zabezpieczenia cieków wodnych będzie dopuszczalna jedynie w przypadku zaniechania jakichkolwiek działań przez zobowiązanych do tego właścicieli nieruchomości (już po wyczerpaniu opisanej drogi administracyjnej) i jednoczesnego zajścia okoliczności, o których mowa w art. 7 ust. 1 pkt 14 ustawy o samorządzie gminnym tj. w przypadku stwierdzenia przez gminę zagrożenia porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli na skutek pozostawiania cieków wodnych w złym stanie technicznym. W takiej sytuacji kosztami tych działań, o zastępczym charakterze, gmina powinna obciążyć osoby prawnie do tego zobowiązane, o czym należałoby je uprzednio poinformować.

Jednocześnie informuję, że Regionalna Izba Obrachunkowa w Lublinie, prowadząc działalność informacyjną, instruktażową i szkoleniową przedstawia wyłącznie swoje stanowisko i nie jest upoważniona do wydawania rozstrzygnięć w indywidualnych sprawach, ani do dokonywania wiążącej wykładni przepisów prawa.

Z poważaniem,

prezes RIO w Lublinie

/-/ Jacek Grządka